

Taraflar arasındaki uygulamada sözleşmenin 15. maddesi kapsamında, taşeron tarafından yükleniciye işçilere yapılan ödemeleri gösterir belgeler verilmediği gibi 14. maddede avans ödemeleri % 30 ile sınırlandırıldığı halde %30 iş bedelinin çok üzerinde ödemeler yapıldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte; taşeronun işçileri tarafından davalı yüklenici şirket aleyhine açılmış bir dava bulunduğu ileri sürülmüş ve ispatlanmış da değildir. Buna karşılık, davacı taraf

yargılama sırasında Sosyal Güvenlik Kurumu'na borçlarının bulunmadığını gösteren belgeyi de dosyaya ibraz etmemiştir

1. Hukuk Dairesi

Esas No:2015/2663 Karar No:2015/5762

16. Tarihi:16.11.2015

Mahkemesi :Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesi
Tarihi :26.12.2013 Numarası :2012/625-2013/717

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü: – K A R A R – Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan sözleşme dışı ilave iş bedelinin tahsili amacıyla girişilen icra takibine vâki itirazın iptâli, takibin devamı ve icra inkâr tazminatının davalıdan tahsili istemlerine ilişkin olup; Mahkemece, davanın reddine dair verilen karar, davacı taşeron şirket vekiline temyiz edilmiştir. 1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir. 2-Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı şirketin yüklenici olarak yapımını üstlendiği “Gaziantep Zeugma Müzesi Teşhir Tanzimi ve Çevre Düzenlemesi” işinin elektronik ekipmanları ile ses, ışık ve görüntü sistemlerinin satış ve montajının yapılmasına ilişkin kısmını 28.10.2010 tarihli sözleşme kapsamında taşeron olarak üstlendiklerini, sözleşme kapsamında bulunmayan bir kısım imalatın da taraflarınca yapıldığını ve bu ilave işlerle ilgili 20.05.2011

tarihli 3 adet fatura düzenlendiklerini, fatura bedellerinin ödenmemesi üzerine alacağın tahsili amacıyla icra takibine girişildiğini, davalı yüklenici şirketin takibe tümüyle itiraz ettikten sonra takip konusu borç için haricen 10.000,00 TL ödeme yaptığını ifade ederek davalının icra takibine vaki itirazının 25.823,62 TL yönünden iptali ile takibin devamına ve bu miktarın % 40'ı oranında tespit edilecek icra inkâr tazminatının davalı yükleniciden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir. Davalı vekili ise cevap dilekçesinde; taraflarının davacı taşeron şirkete herhangi bir borçlarının bulunmadığını, zira; tarafların birbirlerinden alacak iddiasında bulunabilmeleri için işin kesin kabulünün ve kesin hesabının yapılması gerektiğini, 2012 yılının Nisan ayında işin geçici kabulünün yapıldığını fakat kesin kabulünün yapılmadığını; kesin kabul yapılmadan davacı taşeron tarafından yapılan işler bakımından ayıp veya eksik iş tespiti yapılmasının mümkün olmayacağından kesin hesabın da çıkarılamayacağını, taşeron şirketin sözleşmenin 15. maddesi uyarınca çalıştırdığı işçilerin ödemelerine ilişkin bordroları ertesi ayın 10. gününe kadar taraflarına teslim etmesi gerektiğini, aksi takdirde bu yükümlülük yerine getirilinceye kadar ödeme yapılmayabileceğinin kararlaştırıldığını, taşeron şirketin bu yükümlülüğünü de yerine getirmediğini, davacının alacak miktarını ne şekilde belirlediğinin, hangi kura göre hesaplama yaptığını ve neye göre faiz talep ettiğinin belirlenmesi gerektiğini, zira; taraflar arasındaki akdedilen sözleşmede iş bedelinin dövizle belirlenmiş olduğunu, taraflarınca yapılan ödemelerin avans ödemesi olduğunu, avans niteliği taşıyan ödemelerin ödeme tarihindeki kur üzerinden yapıldığını, ancak yapılan bu ödemelerin neredeyse tarafları ile iş sahibi idare arasındaki sözleşme bedeline yaklaştığını ifade ederek davanın reddi gerektiğini savunmuştur. Mahkemece, gerek sözleşme konusu ve gerekse sözleşme dışı işler yönünden davacıya ödeme yapılabilmesi için gerekli olan idarece ve sözleşme taraflarınca ayrı ayrı "Kesin Kabulün Yapılmış Olması" şartı gerçekleşmediğinden, davacının sözleşme dışı işlerle ilgili olarak alacak talebinde bulunamayacağı, kaldı ki; davalının ödeme yapabilmesi için, davacının sözleşmenin 15. maddesi gereğince işçilerle ilgili ücret faturalarının örneğini davalıya vermesi gerektiği halde bu yükümlülüğün yerine getirilmediği ve 05.06.2012 tarihli geçici kabul

tutanağı eksik listesinde belirlenen eksikliklerin de yerine getirildiğinin davacı şirket tarafından kanıtlanamamış olması karşısında davacının henüz talep hakkının doğmadığı gerekçeleriyle davanın reddine karar verilmiştir. Dava ve cevap dilekçelerinin ileri sürülüş biçimleri ve dosyadaki belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, taraflar arasındaki uyuşmazlığın sözleşme dışı ilave işler bedelinin tahsiline ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Taraflar arasında akdedilen sözleşmenin 24. maddesinde; yüklenici ile iş sahibi arasındaki sözleşme tamamlanıncaya kadar taşeronun da aynı şartlarda sözleşmeyi yenilemeyi taahhüt etmiş olması ve ilave iş verildiği takdirde aynı şartların geçerli olacağının kabul edilmesi karşısında, meselenin 28.10.2010 tarihli sözleşme kapsamında değerlendirilerek çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Taraflar arasında akdedilen 28.10.2010 tarihli sözleşmenin 5. maddesinde; iş bedelinin götürü usulde anahtar teslimi olarak 315.000,00 USD olarak kararlaştırıldığı, taşerona yapılacak ödemelerin, yüklenicinin iş sahibi idareden hakediş bedelini tahsil etmesinden sonra en geç 15 gün içerisinde yapılacağının belirtildiği; yine aynı düzenlemede, taşeronun işçilerinin ücretlerini ve piyasadan temin ettiği malzeme bedellerini ödemediği takdirde yüklenicinin taşeron alacağından bu bedelleri kesip taşeron adına ödeme yapabileceği, taşeronun SGK ilişkisizlik belgesi getirmek zorunda olduğu ve SGK ödemelerinde aksama olması halinde yüklenicinin bu ödemeleri de taşeron hesabından keserek ödemeye yetkili olduğunun kabul edildiği anlaşılmaktadır. Yine sözleşmenin "Ödeme" başlıklı 14. maddesinde; sözleşmenin 5. maddesinde kararlaştırılan ödemenin taşeronun bu iş kapsamında yüklendiği tüm işi tamamlaması, sözleşme konusu işin iş sahibi idare ve yüklenici tarafından ayrı ayrı kabul edilmesi ve idare tarafından yükleniciye iş bedelinin tümüyle ödenmesi halinde ödeneceğinin, ayrıca yüklenici şirketin iş bedelinin % 30'una kadar avans ödemesi yapabileceği ve hakediş ödemelerinin de avans mahsubu yapılarak gerçekleştirileceğinin belirtildiği; 15. maddesinde, taşeronun işçilerine ödediği ücretlerin bordrosunun bir örneğini en geç ertesi ayın 10. gününe kadar yüklenici şirkete tevdi edeceğinin, aksi tutum karşısında gereği ifa edilinceye kadar taşerona hakediş ödemesi yapılmayabileceğinin kabul edildiği görülmektedir. Sözleşmede kabul edilen ve yukarıda gösterilen düzenlemeler

bir bütün halinde değerlendirildiğinde taşeronla yaptığı işin bedeli, kural olarak iş sahibinin yükleniciye ödeme yapmasından sonra en geç 15 gün içerisinde ödenecektir. Sözleşme kapsamında taşerondan teminat alınmamıştır. Bu nedenle, yapılan işte eksik ve kusur olması halinde yüklenici de avans olarak ödediği bedeli teminat altına almak isteyecektir. Zira; sözleşmenin yine 5 ve 15. maddelerinde, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 36. maddesinde yer verilen düzenleme nedeniyle kanundan doğan sorumluklarının teminat altına alınması için taşeronun işçilerine yapılan ödemeleri gösterir belgelerin, SGK borçlarından doğan sorumluluğunu bertaraf edebilmek için de taşeron tarafından yüklenici şirkete SGK ilişiksizlik belgesinin getirilmesi gerekliliğine işaret edilmiştir. Sözleşmenin 14. maddesinde başlık olarak "Ödeme" ifadesine yer verilmişse de, bu düzenlemede temel olarak kesin hesap alacağının ne şekilde ödeneceği gösterilmektedir. Zira, sözleşmenin 5. maddesinde ödemelere ilişkin düzenleme yapılmış ve 14. maddesinde de, iş bedelinin % 30'una kadar taşeronla avans verilebileceği kabul edilmiştir. Aksi bir düşüncenin kabulü halinde, sözleşmenin 5. maddesinde ödemelerle ilgili olarak gösterilen düzenlemenin sözleşmede bulunması anlamsız hale gelecektir. Taraflar arasındaki uygulamada sözleşmenin 15. maddesi kapsamında, taşeron tarafından yükleniciye işçilere yapılan ödemeleri gösterir belgeler verilmediği gibi 14. maddede avans ödemeleri % 30 ile sınırlandırıldığı halde %30 iş bedelinin çok üzerinde ödemeler yapıldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte; taşeronun işçileri tarafından davalı yüklenici şirket aleyhine açılmış bir dava bulunduğu ileri sürülmüş ve ispatlanmış da değildir. Buna karşılık, davacı taraf yargılama sırasında Sosyal Güvenlik Kurumu'na borçlarının bulunmadığını gösteren belgeyi de dosyaya ibraz etmemiştir. Diğer taraftan; taşeronun işi tamamladığı, işin geçici kabulünün yapıldığı, geçici kabulde bir kısım eksiklikler bulunduğu, ancak davacı tarafın kendisinin sorumluluğun da bir geçici kabul eksikliği bulunmadığını savunduğu, kesin kabulün yapılması için de yüklenici şirketin iş sahibine herhangi bir başvurusunun olmadığı anlaşılmaktadır. Mahkemece yapılması gereken iş; öncelikli olarak Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan davacı taşeron şirketin sözleşme konusu iş kapsamında ilişiksizlik belgesi alıp alamayacağını sormak, sonrasında; yeniden bilirkişi

incelemesi yapılarak iş sahibi ile davalı yüklenici arasında düzenlenen geçici kabulde gösterilen eksik ve kusurların içerisinde davacı taşeronun sorumluluğunda bulunan eksiklik olup olmadığını ayrıntılı bir şekilde incelemek, dava dışı iş sahibi idarenin davalı yükleniciye sözleşme bedelini tümüyle ödediğini ifade etmesi karşısında, takip dayanağı faturalarda yazılı işlerin bedellerinin dava dışı iş sahibi tarafından davalı yüklenici şirkete ödenip ödenmediğini iş sahibi idareden sorup tespit etmek; bu araştırmalardan sonra sözleşmenin 14. maddesi kapsamında, taşeronun takip dayanağı faturalar nedeniyle bir alacağının olup olmadığını belirleyerek sonucuna uygun bir karar vermekten ibarettir. Kararın açıklanan nedenlerle bozulması gerekmiştir. SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca kabulüyle hükmün davacı taşeron şirket yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 16.11.2015 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>